

Styrelse frikender rituel omskæring, men kritikere ønsker fortsat forbud

e Line Vaaben | 28. juni 2013

AFSTEMNING: Sundhedsstyrelsen finder ikke anledning til at forbyde rituel omskæring af drengebørn i Danmark, lyder det i et nyt notat. Sundhedsministeren er enig og overrabbiner er tilfreds. Men kritikerne beskylder notatet for at være tendentiøst og mangelfuldt

Mener du, at rituel omskæring af drengebørn burde forbydes ved lov?

Ja (70%)

Nej (26%)

Ved ikke (4%)

848 har stemt

En tredjedel af alle mænd i verden er omskåret af

sundhedsmæssige, religiøse eller kulturelle årsager. Selvom andelen er nedadgående, har man herhjemme i flere omgange debatteret, hvorvidt rituel omskæring skal forbydes. I så fald vil Danmark være det første land i verden, som forbyder det kirurgiske indgreb. Men det er ikke nødvendigt ud fra en lægelig vurdering, lyder det fra Sundhedsstyrelsen i et notat, der blev offentliggjort i går. Og den anbefaling har Sundhedsminister Astrid Krag (SF), som i efteråret 2012 bestilte notatet, tænkt sig at følge.

Spørgsmålet er så, om debatten nu forstummer? Ikke hvis det står til Lena Nyhus. Hun er formand for Intact Denmark – forening mod børneomskæring, som blev stiftet den 3. april i år og tæller omkring 130 medlemmer. Hun er indigneret over notatets konklusion:

”Man lader de svageste medlemmer i samfundet, som ikke kan tale for sig selv, i stikken. I andre sammenhænge forbyder vi ting, hvis der er den mindste tvivl om, at noget kan være skadeligt for børn. Man skriver jo i rapporten, at der kan være psykologiske og seksuelle komplikationer forbundet med drengeomskæring – men at der mangler studier af

langtidseffekten. Hvorfor ikke forbyde det, til man ved noget mere?”.

Sundhedsstyrelsen udsendte i 2005 en vejledning om omskæring, hvoraf det fremgår, at der skal være en læge til stede, og at barnet skal sikres den nødvendige smertelindring. I notatet skønner styrelsen nu, at 1000-2000 børn årligt bliver rituelts omskåret i Danmark, deriblandt jøder. Og overrabbiner i Det Mosaiske Troessamfund Bent Lexner er meget tilfreds med notatet:

”Vi har religionsfrihed i Danmark, og hvis man vil have jøder og muslimer til at være en del af det danske samfund, kan man ikke forbyde omskæring,” siger Bent Lexner, der til kritikken af eventuelle psykologiske og seksuelle komplikationer ved omskæring senere i livet siger:

”Jeg kan ikke udelukke det, men ud fra min viden er der ikke noget, der tyder på det. Man kunne overveje, om de problemer kunne skyldes noget andet.”

LÆS OGSÅ: [Gotfredsen: Omskæringsdebat med](#)

medicinsk og religiøs dimension

Morten Frisch er overlæge i epidemiologisk forskning ved Statens Serum Institut. Han er ikke modstander af rituelle omskæringer, men mener, at de først bør foretages, når drengen er gammel nok til samtykke. Derfor mener han, det er beklageligt, at der ikke kommer et forbud og et problem, at notatet alene foretager en sundhedsfaglig vurdering:

”Det centrale er faktisk rettighedsspørgsmålet: Skal drenge og piger vokse op med en intakt krop og seksuel integritet? Eller er det vigtigste at tilgodese de forældre, der finder det rimeligt at skære i deres børns kønsorganer? Det forholder man sig ikke til, ej heller til de etiske komplikationer, selvom det faktisk også var en af de ting, ministeren bad om at få afklaret. Reelt er der ikke sket en pind med notatet.”

Morten Staberg, afdelingslæge på Center for Seksuelle Overgreb på Rigshospitalet, har også flere gange i medierne kritiseret omskæring og betegnet det som et overgreb mod børn. Også han savner fokus på børns rettigheder i Sundhedsstyrelsens notat.

Men værst er det ifølge Morten Staberg, at Sundhedsstyrelsen skriver, at der ifølge styrelsens oplysninger ikke har været alvorlige komplikationer i forbindelse med omskæringer i Danmark. Han har selv været til møde i styrelsen, hvor han har oplyst om komplikationer hos egne og andres patienter.

”Man kan spørge på hvilken som helst urinvejskirurgisk afdeling og få samme svar. Komplikationsraterne er ret velkendte. Desuden er det besynderligt, at man bruger tid på at citere Sundhedsloven, der jo omhandler patienter. Der er ingen patient. Der er ingen, der er syge. Det er en religiøs mærkning af et raskt barn og ikke en behandling, vi taler om.”

Det har ikke været muligt at tale med Anne Mette Dons, chef for Sundhedsstyrelsens enhed for Tilsyn og Patientsikkerhed, om kritikken, men i en mail skriver hun:

”Sundhedsstyrelsen har skrevet om bivirkninger på baggrund af oplysninger fra egne tilsynssager, sager fra Patientombuddet og sager fra Patientforsikringen og

oplysninger fra Dansk Pædiatrisk Selskab samt international litteratur.”

At styrelsen ikke er kommet ind på hverken menneskerettigheder eller etik er sket efter aftale med Sundhedsministeriet, da det ikke ligger inden for styrelsens kompetenceområder.

Bent Lexner, overrabbiner, kalder det for ”noget sludder”, at børnenes rettigheder bliver overtrådt ved omskæring. Men han tvivler på, at der nu er sat punktum i debatten:

”Der er jo nogen, der har gjort det her til et korstog. Det er sådan i mange lande, også her i Danmark, at hvis man gør noget anderledes, er det mistænkeligt. Det kan man jo se på mange områder: debatten om tørklæder og håndtryk eksempelvis.”

Ifølge professor ved Roskilde Universitet og ekspert i religionsret Lisbet Christoffersen er det ikke overraskende, at uenigheden er så dyb:

”Der er tale om to sæt menneskerettigheder, som er i

konflikt med hinanden. Det ene handler om børnekonventionen, det andet om religionsfrihed. Og de skal begge tolkes. Efter religionsfrihedsbestemmelserne har forældrene ret til at opdrage børn i deres egen religion, og efter børnekonventionen er der grænser for, hvordan man må behandle børn. Men når Sundhedsstyrelsen kommer frem til, at man ikke kan vægte de sundhedsfaglige grunde højt nok til et forbud, har jeg svært ved at se, at man udelukkende skal bygge et forbud på en vidtgående fortolkning af børnekonventionen til at underminere en årtusinder gammel praksis.”

Sagen kort

FACEBOOK: [Bliv ven med Etik.dk](#)

Prøv Kristeligt Dagblad gratis i 4 uger [×](#)

- Nyhederne, som ingen andre fortæller om
- Kvalitetsjournalistik med indsigt og dybde
- En avis, der går bag om nyhederne

Prøv os i 4 uger – gratis og uforpligtende

Bestil her

